Kennisgeving aan de gemeenteraad

Documentnummer: 201708817 Zaaknummer: Z/25/141533

Portefeuillehouder(s):

Voor vragen
Naam: Sven Gerritsen
Telefoon:
E-mail: s.gerritsen@1stroom.nl

Komt niet terug tot besluitvorming in de raad

Onderwerp: 201708563 Antwoord op schriftelijke vragen aan het college

Aanleiding voor deze kennisgeving
Op verzoek van de raad is op 1 september een informatieavond georganiseerd over het Programma Duurzaamheid. Naar aanleiding van deze avond heeft de fractie van het CDA schriftelijke vragen gesteld (201708563). Deze vragen worden met deze kennisgeving beantwoord.

Relevant beleidskader
- Programma duurzaamheid
- Raadsbesluiten: Transitievisie Warmte, Routekaart Circulariteit, Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie.
- P&C cyclus: Voorjaarsnota en Programmabegroting voor budgettaire keuzes.
- Cynefin-model als sturingskader.

Inhoud van mededeling
Vraag 1:

Context:
Het is een misverstand dat er 80 projecten lopen binnen het Programma Duurzaamheid. Wij werken aan en monitoren ongeveer 80 deelactiviteiten en projecten (zowel groot en klein als in voorbereiding of uitvoering). Dat lijkt een klein verschil, maar is wezenlijk:
- Activiteiten zijn onderdeel van de dagelijkse gang van zaken. Ze vragen meestal beperkte inzet, vaak door één persoon, maar kunnen wel veel invloed hebben op de voortgang van onze doelstellingen. Voorbeelden zijn het kwartaaloverleg netcongestie de Liemers en het ambtelijk platform circulaire regio van de GMR.
- Projecten zijn tijdelijk en gericht op een concreet resultaat of eindproduct. Ze vragen vaak meer inzet van een projectteam. Voorbeelden zijn het Warmteprogramma en het Toekomstbestendige Watersysteem.

Ook een activiteit kan overigens uitgroeien tot een project of veel werkdruk veroorzaken.

De circa 80 activiteiten en projecten worden op programmaniveau uitgevoerd voor de gemeenten Duiven en Westervoort samen. Ze zijn dus niet alleen voor Westervoort; de

gemeente heeft hier maar deels invloed op.

Uren en capaciteit

- Tijdens de presentatie op de informatieavond van 1 september is uitgelegd dat veel werkzaamheden binnen het programma duurzaamheid vallen in het kwadrant ‘complex’ van het zogenaamde Cynefin framework (zie bijlage I). Daardoor is de werkdruk vooraf lastig in te schatten en is voortdurende monitoring en bijsturing nodig (het is immers niet eerder gedaan). Dit vraagt dan ook om een flexibele en wendbare aansturing van het programma.
- Binnen 1Stroom wordt geen tijd geregistreerd. Het is dan ook niet mogelijk om per deelactiviteit/-project aan te geven wat de tijdsbesteding is geweest, voor zover er überhaupt al dusdanig gespecificeerd tijd geschreven zou worden of in het verleden tijd geschreven werd.
- Zoals tijdens de bijeenkomst gedeeld:
    - In 2026 worden de programmalijnen Circulariteit en Klimaatadaptatie geëvalueerd, onder meer op de vraag of er voldoende capaciteit en middelen zijn om de doelen voor 2050 te halen.
    - Voor de Energietransitie geldt dat de doelen voor 2050 nu al onder druk staan. Er is ongeveer 10 fte beschikbaar, terwijl eigen onderzoek uitwijst dat er 20 fte nodig is. Onderzoek in opdracht van de VNG laat zelfs zien dat er meer dan 25 fte nodig zou zijn. In de inleiding op de vragen wordt gesuggereerd dat dit tekort zou leiden tot een extra formatievraag op korte termijn. Tijdens de presentatie is aangegeven dat dit niet het geval is. Wel is aangeven dat, gezien de hoeveelheid werk die de komende jaren op gemeenten afkomt voor de energietransitie, de landelijke doelen buiten bereik raken op termijn.

Programmering:
Binnen het Programma Duurzaamheid is het werk rondom de transitieopgaven opgedeeld in 3 programmalijnen: Energie, Circulariteit en Klimaatadaptatie.
Daarnaast wordt gewerkt aan een integrale gebiedsgerichte aanpak voor bedrijventerreinen.
De belangrijkste activiteiten/projecten voor 2025/2026 zijn:

Energietransitie
Binnen deze programmalijn kennen we 5 zogenaamde sporen:

- Warmte:
    - Wijk Uitvoeringsplan De Vergert
    - Opstellen Warmteprogramma
    - Uitwerken samenwerking en kavelstrategie binnen het zgn. ‘cluster-AVR’
- Transitiegereed vastgoed:
    - Ontwikkelen gemeentebreed Isolatieprogramma
    - Uitvoering geven aan Nationaal Isolatie Programma II & III
    - Uitvoering geven aan project ‘Energiearmoede’ fase II
    - Herinrichten Energieloket en coördinatie Energiecoaches
    - Certificering CO2-prestatie ladder (scope breder dan vastgoed alleen)
- Mobiliteit:
    - Opstellen nieuwe laadvisie en plankaart
    - Onderzoek naar impact logistieke laadinfra (irt toekomstige netcongestie)
- Grootschalige opwek:
    - RES 2.0 & PlanMER
    - Faciliteren zonneparken InnoFase (ca 50ha)
- Netcongestie:
    - Smart Energy Hub InnoFase (zie ook bedrijventerreinen)

- Buurtvoorstel/Nadere Overeenkomst Liander aangaande de verzwaring van de middenspanning
- Scenariostudie warmtenet versus warmtepomp in relatie tot elektranetbelasting
- Netbewust/netneutraal ontwerpen diverse uitbreidingswijken

Circulariteit
In 2025/2026 zetten wij vooral in op de volgende activiteiten/projecten binnen onze ‘Cirkel van Controle’:

- Heroriëntatie en -programmering van de programmalijn
- Individuele projecten binnen de Grond-, Weg en Waterbouw, maar ook het structureren van Circulariteit binnen Realisatie & Beheer in bijv. IBOR, Handboek Openbare Ruimte en werkprocessen
- Circulariteit in zowel woningbouwlocaties als maatschappelijk vastgoed
- Circulair Ambachtscentrum

Klimaatadaptatie
Belangrijkste activiteiten/projecten in 2025/2026 zijn:

- Beleidskader- en Uitvoeringsagenda Biodiversiteit
- Droogte onderzoek
- Onderzoeksagenda Toekomstbestendig Watersysteem Duiven/Westervoort
- Soorten Management Plan
- Klimaatadaptief maken van diverse pleinen
- Operationaliseren ‘Tuincoaches’

Bedrijven(terreinen) activiteiten/projecten 2025/2025:

- Smart Energy Hub InnoFase: het faciliteren van de oprichting van de Energiecoöperatie en invulling geven aan de adviesrol die wij hebben richting het bestuur i.o.
- Afronding ’t Holland: Enkele jaren geleden zijn we gestart met het verduurzamen van ’t Holland, daarbij lag de focus aanvankelijk op energie (resultaat: reductie > 20%) en ligt de focus nu op vergroening / klimaatadaptatie waarbij onder andere ca 50 bomen worden gepland 50/50 op openbare grond/grond bedrijven.
- Opschalingsopgave: Het ontwikkelen van een strategie/plan van aanpak voor de bedrijventerreinen in de A-12 zone waarbij de lessen van InnoFase en ’t Holland worden meegenomen.

Vraag 2:

De werkwijze voor beleidsdocumenten en uitvoeringsprogramma’s is bedoeld om de rolverdeling tussen college en raad zuiver te houden, met inachtneming van het budgetrecht van de raad. Het is het recht van de raad om kaders te stellen en budgetten vast te stellen, waarbij de uitvoering bij college ligt.

Dit is ook zichtbaar in het voorbeeld biodiversiteit:

- De raad stelt het beleidskader vast.
- Op basis van het beleidskader stelt het college een uitvoeringsprogramma op en deelt dat met de raad (kennisgeving). De raad kan hierover desgewenst vragen over stellen, moties indienen en debat voeren.
- Het college neemt het al dan niet aangepaste uitvoeringsprogramma als grondslag voor het raadsvoorstel over de Voorjaarsnota.
- De raad maakt bij de vaststelling van de Voorjaarsnota een integrale afweging omtrent het al dan niet toekennen van een (deel)budget. De Voorjaarsnota vormt de

basis van de Programmabegroting waarbij gelet op actuele inzichten eventueel nog aanpassingen kunnen worden doorgevoerd.

Naast de verantwoording en besluitvorming over duurzaamheid tijdens de P&C-cyclus, proberen wij, mede gelet op het complexe speelveld van het beleidsthema, de raad comfort te bieden in het uitoefenen van haar controlerende taak door middel van een kennisgeving, jaarlijks te informeren over:

- De vorderingen op het gebied van duurzaamheid in relatie tot de doelstellingen door middel van een trendanalyse in het zogenaamde monitoringsdashboard
- De bereikte resultaten in het afgelopen boekjaar middels een resultatenoverzicht
- Het schetsen van context en achtergronden door middel van infosheets van het programma en de drie programmalijnen

Financiële paragraaf

Er is geen sprake van een aanvullende budgetvraag. Wel kan de structurele capaciteit op termijn mogelijk ontoereikend zijn. Eventuele keuzes hierover worden via de reguliere P&C-momenten aan de raad voorgelegd.

Vervolgstappen
Met deze kennisgeving ontvangt de raad de beantwoording van de gestelde vragen. De uitvoering van het Programma Duurzaamheid wordt gemonitord en jaarlijks teruggekoppeld.

Westervoort, 16 september 2025 .

Burgemeester en wethouders van gemeente Westervoort
M. (Maureen) Sluiter (MA) drs. A.J. (Arend) van Hout

Bijlagen:

Registratienummer:	*Omschrijving:*
1. 201709287	Collegebesluit behandeling schriftelijke vragen
2. 201708563	Schriftelijke vragen aan het college

Verdere informatie:
Niet van toepassing.